

Лесюта Н.Ю., студентка, Воронкова Т.Є., к.е.н., професор
Київський національний університет технологій та дизайну

ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ МОЛОДІЖНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Молодь вважається одним з основних людино-ресурсів для сталого розвитку, соціальних перетворень, економічного зростання й впровадження технологічних інновацій. І хоча молодь живе в країнах з різними стадіями розвитку і в різних соціально-економічних умовах, вона прагне до всебічної участі в житті суспільства.

За даними Організації Об'єднаних Націй, молодь (особи віком 15-24 роки) складає близько 20 % від загальної чисельності населення світу [1, с. 10]. При цьому, понад 80 % молоді мешкає в країнах, що розвиваються. З метою повноцінного використання потенціалу молоді у стратегічному розвитку країни існує особлива необхідність щодо забезпечення нових стимулів при розробці й реалізації державної молодіжної політики на всіх рівнях управління [3].

На сучасному етапі розвитку суспільства молодь має значні можливості для власного самовизначення й індивідуального розвитку, проте при цьому залишається найбільш вразливою, незахищеною частиною суспільства. Зокрема, в останні роки залишається велика проблема молодіжного безробіття. В Україні також найбільш проблемною часткою загальнонаціонального ринку праці тривалий час залишається її молодіжний сегмент. Пошуки першого робочого місця, невідповідність запитів молоді та пропозицій роботодавців, відсутність досвіду роботи, невідповідність рівня та якості отриманої освіти професійним обов'язкам посилюють напруження на ринку праці. Протягом останніх декількох років спостерігається стала тенденція до збільшення кількості безробітної молоді. Найбільш гостро постає проблема безробіття молоді у віці від 15 до 24 років, де зафіксовані найвищі її показники. Частково

це пояснюється ранньою відсутністю досвіду після закінчення різних навчальних закладів та відсутністю фахових знань [2].

Починаючи з 2010 р. в Україні спостерігається незначна стабілізація рівня молодіжного безробіття у вікових групах 25-29 та 30-34 роки, що зумовлено переважно демографічною ситуацією та загальним старінням населення. Так, сьогодні та протягом найближчого десятиліття в Україні чисельність тих, хто вступає до працездатного віку, буде меншою за чисельність осіб, які виходять із нього, що у цілому має сприяти підвищенню рівня зайнятості молоді, хоча й збільшить при цьому на них навантаження непрацездатного населення. Однією із перспективних форм зайнятості, яка найбільш якісно впливає на економіку країни є молодіжне підприємництво, що сприяє не лише підвищенню рівня зайнятості молоді, а й забезпечує створення підприємств малого бізнесу та нових робочих місць. Тобто розвиток молодіжного підприємництва має бути одним із найважливіших напрямків державної економічної політики, однак в Україні його не стимулюють. Найбільш поширеними серед випадків тиску на підприємства є обтяжливі закони та існування надмірних контролюючих функцій державних структур. Насамперед, це проявляється через утримання високих податків, штрафних санкцій, доволі часті перевірки контролюючих органів, бюрократію, складність процедур для ведення бізнесу. Такі оцінки підтверджують існування проблем і в молодіжному підприємстві в Україні. Респонденти віком до 35 років, які мають вищу освіту, мають більше бажання відкрити власний бізнес, готовність розпочати власну справу та більшу стійкість до соціального тиску майже на 40 %, відносно осіб без вищої освіти. Це доводить важливість вищої освіти та загалом освітнього середовища, яке сприяє продукуванню та підтримці ідей і стартапів молоді. Використовуючи світовий досвід з розвитку молодіжного підприємництва в Україні потрібно популяризувати та зробити доступними для молоді бізнес-інкубатори, а в освіті (на всіх її рівнях) стимулювати самостійність, творчість і креативність. Вельми необхідним є нарощення обсягів та розширення структури джерел заохочення

державою та приватним капіталом не лише результатів діяльності молоді, а й через формування мережі бізнес-інкубаторів. Загалом практика створення бізнес-інкубаторів є не новою для України і зараз набула нового поштовху до розвитку, хоча їх кількість залишається дуже малою, а діяльність часто носить формальний характер.

Визначено, що сьогодні в Україні актуальною проблемою залишається значне молодіжне безробіття, яке в зарубіжній практиці долається частково за рахунок створення та розвитку молодіжних бізнес-інкубаторів. До ефективних методів підтримки діяльності бізнес-інкубаторів необхідно віднести: допомогу в розширенні матеріально-технічної бази бізнес-інкубатора; сприяння у пошуку потенційних інкубантів та допомога у залученні комерційних структур, приватних осіб іноземних інвесторів, зацікавлених у роботі бізнес-інкубаторів. Цілеспрямована державна підтримка розвитку молодіжного підприємництва сприятиме зменшенню безробіття серед молоді, підвищенню рівня використання трудового потенціалу та відповідно зниженню соціальної напруженості.

Література

1. The World Programme of Action for Youth. – Printed at the United Nations, New York, 2010. – 75 p.

2. Левченко А. О. Молодіжне підприємництво – перспективний шанс для молодих спеціалістів / А. О. Левченко, А. В. Янішевська // Наукові праці КНТУ. Економічні науки. – 2009. – №15. – С. 52 – 56.

3. Мотречко В. В. Молодь як суб'єкт державотворчих процесів: теоретичні засади [Електронний ресурс] / В.В. Мотречко // Актуальні проблеми державного управління. – 2014. – № 2. – С. 309 – 315.

4. Prokopenko O., Omelyanenko V., Ponomarenko T., Olshanska O. (2019). Innovation networks effects simulation models. Periodicals of Engineering and Natural Sciences. 2019. Vol. 7, No. 2. P. 752-762